

Філософія як засіб подолання екзистенційної кризи

1. Абанькіна, Маргарита. Логотерапія як метод звільнення від екзистенціальних криз сучасної людини / М. Абанькіна // Втрата і знаходження сенсу в бутті людини: можливості психоаналізу, арт-терапії і філософської публіцистики : збірник наукових праць II Всеукраїнської науково-практичної конференції, що проводить кафедра філософської антропології, лабораторія метаантропологічних досліджень факультету філософської освіти і науки НПУ імені М. П. Драгоманова, 30 листопада 2017 р. / Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, Асоц. філософ. мистецтва. - Київ : Інтерсервіс, 2018. - С. 87-90.
2. Андрущенко, Віктор. Освіта як чинник подолання духовної кризи сучасної цивілізації / В. Андрущенко // Вища освіта України : Теоретичний та науково-методичний часопис. - 2018. - N 3. - С. 5-13. – Режим доступу: <https://enpuirb.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0c8a7457-50dd-4421-beca-719ed1195c23/content>
3. Бевзенко, Любов. Криза освіти, сучасні соціокультурні трансформації та зміна повсякденних освітніх практик = The crisis of education, modern social-cultural transformations and the changing of everyday educational practices / Л. Бевзенко // Філософія освіти = Philosophy of Education : науковий часопис. - 2018. - N 2. - С. 100-117. – Режим доступу: <https://philosopheducation.com/index.php/philed/article/view/545/501>
4. Бєслюбняк О. О. Гуманістично-методологічні параметри екзистенційної філософії / О. О. Бєслюбняк // Мультиверсум : Філософський альманах : [збірник наукових праць] / Ін-т філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України. - К. : Український Центр духовної культури, 2006. - Вип. 59. - С. 77-86.
5. Валєвський О. Культурна політика в подоланні кризи та реалізації реформ українського суспільства (архетипний підхід) / О. Валєвський // Публічне управління: теорія та практика : збірник наукових праць / Харківський регіональний інститут державного управління. - Харків : ДокНаукДержУпр, 2015. - № 1 (21). - С. 94-99. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pubupr_2015_1%28spets._18
6. Вербицька О. І. Культурологічний аспект поняття гештальт, за працею Е. Гуссерля "Криза європейських наук і трансцендентальна феноменологія" / О. І. Вербицька // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : збірник наукових праць / М-во культ. і мистецтв України, Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв, Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ, 2001. - Вип. 6, Ч. 1. - С. 115-122.
7. Ганаба С. О. Сенс життя як екзистенційна цінність у поглядах Віктора Франкла / С. О. Ганаба // Актуальні проблеми філософії та соціології. - 2022. - Вип. 35. - С. 3-8. - Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=aprfc_2022_35_3
8. Горгота О.Б. "Екзистенційна комунікація" як методологічний принцип історико-філософського дослідження Карла Ясперса / О. Б. Горгота // Мультиверсум : Філософський альманах : [збірник наукових праць] / Ін-т філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України. - К. : Український Центр духовної культури, 2006. - Вип. 52. - С. 74-84.
9. Грекова В. Методологічні підходи до дослідження екзистенційної кризи / В. Грекова // Гілея: науковий вісник. - 2013. - № 78. - С. 148-151. - Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=gileya_2013_78_47
10. Доній Н. Є. Девіталізація як соціальний епіфонемен: перечитуючи Х. Ортегу-І-Гассета / Н. Є. Доній // Вісник Черкаського університету : науковий журнал / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. - Черкаси, 2014. - Серія : Філософія, № 11 (304). - С. 35-41.
11. Екзистенційна філософія // Історія філософії : Підручник для студ. вищ. навч. закладів: у 2 т. / Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Київський університет, 2008. - Т. 2. - С. 218-262.

12. Ємельяненко Г. Психологічні та філософсько-правові детермінанти екзистенційної самоідентифікації особистості / Г. Ємельяненко, М. Саврасов, Ю. Бутко, О. Воробйов // Вісник гуманітарних наук.- 2025.- Вип.13.- С. - Режим доступу: <https://h-visnyk.com.ua/index.php/home/article/view/316/306>
13. Єрмоленко, Анатолій. Актуальність універсалістської етики відповідальності в умовах війни та кризи ціннісно-нормативного порядку = The relevance of the universalist ethic of responsibility in the conditions of war and the crisis of the value-normative order / А. Єрмоленко // Філософська думка = Philosophical thought : український науково-теоретичний часопис. - 2025. - N 1. - С. 66-81. – Режим доступу: <https://dumka.philosophy.ua/index.php/fd/article/view/793/720>
14. Іванов Є. В. Соціально-філософський зміст поняття "криза": аналіз провідних підходів / Є. В. Іванов // Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки : наук. вісник : зб. наук. праць / Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, Українська АН. - Київ, 2016. - Вип. 113 (10). - С. 247-251. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2016_113_65
15. Ільїн В. В. Доля філософії у кризовому суспільстві / В. В. Ільїн // Філософські проблеми гуманітарних наук : альманах / Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : ВПЦ "Київський університет", 2018. - № 1 (27). - С. 15.
16. Карпова С. Г. Становлення проблемного поля кризи в філософських побудовах Е. Левінаса / С. Г. Карпова // Філософія і політологія в контексті сучасної культури = Philosophy and political science in the context of modern culture : науковий журнал / Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. - Дніпропетровськ : Видавництво ДНУ, 2016. - Вип. 1(10). - С. 85-92. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/filipol_2016_1_15
17. Карпова С. Г. Інтерпретації проблеми "деканансу" та "кризи" представниками філософії життя / С. Г. Карпова // Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки : Наук. вісник: збірник наукових праць. / Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, Українська АН. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. - Вип. 84 (№ 5). - С. 270-274. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2014_84_69
18. Качур, Катерина Леонідівна. Екзистенція сім'ї у вимірі сучасного суспільства = The existence of family in the dimension of contemporary society / К. Л. Качур // Єдність навчання і наукових досліджень - головний принцип університету : матеріали звітної науково-практичної конференції викладачів, докторантів та аспірантів факультету філософської освіти та науки, 6-10 квітня 2015 року / Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Факультет філософської освіти і науки. - Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. - С. 46-48.
19. Корсак, Костянтин. Про необхідність подолання головного недоліку мислення сучасної популяції людей на Землі [Текст] / К. Корсак, Ю. Корсак // Вища школа : Науково-практичне видання. - 2019. - N 11. - С. 82-90
20. Лавренко, Світлана. Щастя та його пошуки у морально-етичній філософії Г. С. Сковороди / С. Лавренко // Новий колегіум: Науковий інформаційний журнал : проблеми вищої освіти. - 2019. - N 4. - С. 59-62.
21. Льовкіна, О. Г. Етика ненасильства як основа подолання духовної кризи сучасного суспільства [Текст] / О. Г. Льовкіна // Практична філософія : Науковий журнал. - 2006. - N 2. - С. 99-104.
22. Макаренко Н. Г. Криза ідентичності в умовах цивілізаційної трансформації: проблеми глобальної справедливості / Н. Г. Макаренко // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії : збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки України, Запорізька державна інженерна академія. - Запоріжжя : ЗДІА, 2006. - Вип. 26. - С. 94-102. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpqgvzdia_2006_26_12
23. Мулярчук Є. І. До концепції покликання: екзистенційна філософія та етика / Є. І. Мулярчук // Грані : науково-теоретичний альманах / Дніпровський нац. ун-т ім. О. Гончара, Центр соціально-політичних досліджень. - Дніпро : Грані, 2019. - Т. 22, № 6. - С. 5-12. – Режим доступу: <https://grani.org.ua/index.php/journal/article/view/1397/1376>
24. Ніколаєва І. Філософія екзистенціалізму як найбільш особистісно орієнтована течія ХХ століття / І. Ніколаєва // Вісник Львівського університету. - Серія філософсько-політологічні студії. - 2020. – Вип. 29.- С.120-125ю- Режим доступу: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/29_2020/18.pdf

25. Носова Г. Ю. Криза ідентичності в умовах глобалізації / Г. Ю. Носова // Практична філософія : Науковий журнал. - 2019. - N 1. - С. 8-18.
26. Орденів С.С. Екзистенційна криза індивідуального і соціального у комунікативних практиках постмодерної епохи / С.С. Орденів // Вісник НАУ. Серія: Філософія. Культурологія. – 2024. – № 1 (39).- С.56-61.- Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASPmeta&C21COM=S&S21P03=FILE=&S21STR=Vnau f 2024 1 13
27. Павлишин Л. Г. Володимир Винниченко про духовну кризу суспільства як результат нівелювання людини / Л. Г. Павлишин // Грані : науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах / Дніпропетровський нац. ун-т ім. О. Гончара, Дніпропетровський регіон. ін-т держ. управління, Центр соціально-політичних досліджень. - Дніпропетровськ : Грані, 2016. - Т. 19, № 2 (130). - С. 117-121. – Режим доступу: <https://grani.org.ua/index.php/journal/article/view/89/83>
28. Панькова О. Архетип самості як передумова реалізації творчого потенціалу людини та подолання суспільної кризи / О. Панькова // Публічне управління: теорія та практика : збірник наукових праць / Харківський регіональний інститут державного управління. - Харків : ДокНаукДержУпр, 2015. - № 1 (21). - С. 168-176. – Режим доступу: - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pubupr_2015_1%28spets._29
29. Пролеєв, Сергій. Війна та мир як моральні імперативи сьогодення = War and peace as moral imperatives of modernity / С. Пролеєв // Філософська думка = Philosophical thought : український науково-теоретичний часопис. - 2025. - N 1. - С. 82-97. – Режим доступу: <https://dumka.philosophy.ua/index.php/fd/article/view/794/721>
30. Репетій С. Т. Розвиток духовності як необхідна умова виходу суспільства із кризового стану = Spiritual development as a necessary condition of way out of the crisis for society / С. Т. Репетій // Освітній дискурс : збірник наукових праць / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. - Київ, 2020. - Вип. 29 (12). - С. 7-14. – Режим доступу: <https://enpuirb.udu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c966b783-14e6-483f-adbd-7caafd5ae00a/content>
31. Рожкова, Ю. А. "Криза філософії" ХХ століття та можливості її подолання / Ю. А. Рожкова // Мультиверсум : Філософський альманах: [збірник наукових праць] / Ін-т філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України. - Київ, 2011. - Вип. 10 (108). - С. 25-34.
32. Сидоренко С. В. Людина в умовах кризового буття / С. В. Сидоренко // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. - 2009. - Вип. 36. - С. 232-239. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpvgvzdia_2009_36_23
33. Смірнова, О. Д. Проблема кризи культурної ідентичності в сучасній українській філософії / О. Д. Смірнова // Грані : науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах / Дніпропетровський нац. ун-т ім. О. Гончара, Дніпропетровський регіон. ін-т держ. управління, Центр соціально-політичних досліджень. - Дніпропетровськ : Грані, 2015. - Т. 18, № 1 (117). - С. 44-50. - Назва з титул. екрана. - Режим доступу: <https://grani.org.ua/index.php/journal/article/view/108/102>
34. Стебельська С. Особливості екзистенційної кризи в сучасному українському суспільстві / О. Стебельська // Вісник Львівського університету.- Серія філософсько-політологічні студії.- 2024.- Випуск 52.- С. 273-279.- Режим доступу: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/52_2024/36.pdf
35. Стеценко В. Екзистенціалізм як "філософія людини" ХХ сторіччя / В. Стеценко // Соціогуманітарні проблеми людини. -2010. - № 4. - С. 44-54.- Режим доступу: <https://nasplib.isofts.kiev.ua/items/1d5b8ca0-68e3-4804-aa77-ac74a7551149>
36. Тішко, Лілія. Життєва криза особистості у вимірі філософів екзистенційного спрямування / Л. Тішко // Грані : науково-теоретичний альманах / Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Національний технічний університет "Дніпровська політехніка", Центр соціально-політичних досліджень. - Дніпро : Грані, 2025. - Т. 28, № 1. - С. 23-27. – Режим доступу: <https://grani.org.ua/index.php/journal/article/view/2126/2088>
37. Шевчук Д. Стоїцизм як філософія екзистенційної стійкості // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філософія»: науковий журнал. - 2023. - N 24. -С. 55–60.- Режим доступу: <https://journals.oa.edu.ua/Philosophy/article/view/3877/3525>
38. Шеховцова, Вікторія. Страх смерті як екзистенційна проблема людини / В. Шеховцова // Людина. Екзистенція. Культура. Контексти філософської антропології, психоаналізу, арт-терапії та філософської публіцистики. Підхід філософської антропології як метаантропології : збірник

наукових праць III та IV Всеукраїнських науково-практичних конференцій, що проводить кафедра культурології та філософської антропології і лабораторія метаантропологічних досліджень факультету філософії і суспільствознавства НПУ імені М. П. Драгоманова / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут філософії імені Г. С. Сковороди НАН України, Центр гуманітарної освіти НАН України, Асоціація філософського мистецтва. - Київ : КНТ, 2020. - С. 179-182. – Режим доступу: <https://enquirb.udu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d4ae68ee-39e6-4afb-b64e-5da6464f71d8/content>

39. Шморгун, О. О. Світоглядно-мобілізаційні стратегії духовного виживання в кризовому суспільстві: екзистенційно-антропологічні виміри / О. О. Шморгун // Філософські проблеми гуманітарних наук : альманах / Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : ВПЦ "Київський університет", 2020. - № 1 (30). - С. 25-28. – Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/univ/fphn/fphn_2019_30.pdf
40. Ятченко В. Ф. Соціальна травма в філософському й соціологічному знанні / В. Ф. Ятченко // Гілея : науковий вісник / Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, Українська АН. - Київ : Гілея, 2019. - Вип. 145 (6), Ч. 2 : Філософські науки. - С. 183-186. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2019_145%282%29_42
41. Ostaruchuk G. Existential motives of ukrainian philosophical culture and its harmony with european trends = Екзистенційні мотиви української філософської культури та її співзвучність з європейськими тенденціями / G. Ostaruchuk, I. Efimenko // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : збірник наукових праць. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. - Серія 7 : Релігієзнавство. Культурологія. Філософія, Вип. 36 (49). - С. 78-87. – Режим доступу: <https://enquirb.udu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a3cbb48f-bb82-430d-b464-1c68c2b510fe/content>